

Vidlák: Turek v hlavní roli

- CZ24 News | 21. července 2023

EU/RUSKO: Tak se nám ta neobnovená obilná dohoda mezi Ruskem a Ukrajinou pěkně rozjíždí. Ukrajinské přístavy jsou už třetí den bombardované, přístavní infrastruktura je značně poškozená, agentura Bloomberg uvádí, že „jen blázen by posílal loď do takhle nebezpečných vod.“ Rusové navíc vyhlásili, že každou loď, mířící do ukrajinského přístavu, budou považovat za vezoucí vojenský náklad. Ukrajinci nezůstali pozadu a vyhlásili totéž o lodích mířících do ruských přístavů v Černém moři.

Ceny obilovin na burze včera stoupaly, dneska klesaly, ale po ukrajinském vyjádření o lodích plujících do ruských přístavů, zase začaly stoupat.

Já jsem si popovídal s několika kolegy, kteří se obchodováním s komoditami zabývají hodně podrobně a podělím se s vámi o jejich postřehy:

1. Do ukrajinských přístavů se dá relativně bezpečně doplout bulharskými a rumunskými výsostnými vodami. Tam se nedá čekat, že by Rusové na lodě útočili. Ale žádný mezinárodní přepravce nebude riskovat poškození lodi v ukrajinském přístavu. Přepravu tedy budou uskutečňovat jediné ukrajinská plavidla a pak nejspíš ta turecká. Rus má s Turkem komplikované, ale vzájemně výhodné vztahy, takže je dost pravděpodobné, že si navzájem nebudou škodit.
2. Ruské útoky se prý vyhnuly jednomu ukrajinskému překladišti. A světe div se, jedná se o překladiště, kde stojí turecké lodě a snad tento terminál mají Turci i pronajatý, nebo dokonce patří turecké firmě. Je to samozřejmě předčasné, ale je docela dobře možné, že ukrajinský vývoz nebude nijak velký, ale turecké firmy na něm ohromně vydělají, protože na turecké lodě nikdo útočit nebude. Rus samozřejmě může „ztratit“ námořní miny, díky kterým nebude žádný plavební koridor fungovat, ale minimálně zatím se tak dít zřejmě nebude.
3. Stejně se dá čekat, že do ruských přístavů se zase bude plout podél tureckého pobřeží a budou tak činit především ruské a nepřekvapivě turecké lodě. Turek Ukrajině ledacos válečného dodával a dodává, nebrání ukrajinským lodím proplouvat úžinami, ano i zde platí, že Ukrajinci nebudou dělat jiné potíže, než že by také „ztratili“ plovoucí miny. Ale zatím se tak určitě dít také nebude. Většinu ukrajinského a ruského obilí přepravují velké korporace. Především americké a čínské. Ani v jednom případě se Ukrajincům ani Rusům nehodí, do takových lodí střílet.
4. Export obilovin přes Černé moře bude omezený pro Ukrajinu i Rusko. Pro Ukrajinu to ale bude mnohem větší rána než pro Rusko, protože to má i spoustu jiných možností, jak exportovat. Spousta ruských trhů je dosažitelná po železnici nebo přes jiná moře. Ukrajina je ovšem v háji, protože všechny ostatní alternativní trasy jsou obtížnější, dražší a komplikované. Navíc jim Rusové budou přístavy ničit pořád dokola.
5. Ukrajinské zámořské trhy budou převzaty především evropskými zeměmi a Ukrajina naopak bude zásobovat Evropu. Z hlediska logistiky je to nejlepší řešení. Politicky je to ovšem velmi výbušné a bude kolem toho ještě hodně tahanic.
6. Rusko obilnou dohodu drželo i přes nesplnění některých slibů o připojení jeho zemědělské banky do Swiftu a exportu hnojiv, i přes využívání dopravních koridorů na ukrajinské útoky proti Krymu, protože jedna věc fungovala – ruské lodě s obilím pluly hned vedle těch ukrajinských a nedošlo k jedinému útoku. Rusko přes Černé moře exportovalo mnohem více a lépe než Ukrajina. Teď s tím ale budou mít také problémy. Zřejmě ne tak velké, jako Ukrajinci, ale budou si muset dávat pozor a to export hodně prodraží.
7. Víceméně teď záleží na tom, jestli Rusové dokáží udržet ve „své části“ Černého moře

bezpečnou námořní dopravu i pro lodě jiných zemí. Pokud ne, Turek vydělá, ale Afriku nedokáže zásobit. Předpokládá se, že Rusové mají alternativní trasy vyřešené. Nejspíše pomocí železnice někam do Íránu a tamodtud loděmi do světa. Pozornost se teď zaměřuje právě na toto. Je Rusko schopno si pohlídat námořní trasy a zároveň zabránit nakládce ukrajinského obilí? Bude Rusko schopno zajistit export svých obilovin nějak jinak? Na to teď čekají trhy a ceny budou reagovat na každou pozitivní i negativní zprávu o této skutečnosti.

Tolik předpoklady pro příští měsíce od kolegů obchodníků... Export přes Černé moře bude dělat především Turecko a bude každopádně omezený. Pro Ukrajinu určitě a na Rusko se čeká. Západní Evropa přes svoje přístavy vyveze co půjde, protože to bude solidní byznys. Poláci sice nejspíš svůj trh před ukrajinskou pšenicí zavřou, ale moc platné jim o nebude, protože Němci, Holanďani či Dánové rozhodně kupovat budou, budou dělat mouku a rozvezou jí do celé Evropy. Když bude v Německu levná mouka, tak v Polsku nebude moci být dražší i kdyby hranice pro komodity zavřeli úplně. Demonstrace nespokojených zemědělců se dají čekat a v Polsku to je problém, protože jich je hodně.

Ať se teď na komoditní burze bude dít cokoliv, bude nás to nejspíš míjet. Vedle nás je obrovské množství levného obilí a i když se sem třeba nedostane, rozhodně ovlivní ceny. Já osobně očekávám paradoxní časy, kdy něco jiného bude cena v přístavech a něco jiného bude cena u nás. Ale teď v první fázi nastane obvyklá chvíle paniky. Burzy budou skákat nahoru a dolů... Bude to turbulentní, ale skutečný problém nastane, pokud půjde ke dnu první nákladní loď.

Nedojde-li na nejhorší, bude Turek prvním vítězem této situace. Je smutné to říkat, ale takhle se asi má dělat zahraniční politika. Erdogan je zadobře s Ruskem i Ukrajinou, zároveň je dostatečně asertivní, aby se ani z Ukrajiny ani z Ruska nepodělal a všichni zúčastnění to vědí. Erdogan má v ruce klíče od Černého moře a tak si obě válečné strany dají majzla, aby si škodily navzájem, ale turecké lodě nechávaly na pokoji.

Rus má v rukou množství, které Turka nechá vyvézt. Něco mu nechá každopádně, ale bude záležet na ruských na alternativních trasách.

Nedivil bych se, kdyby naši intervjuoci za pár měsíců překvapeně zjistili, že Turecko nějak rychle navýšilo svoje obchodní loďstvo, podobně, jako Rusko navýšilo počet svých ropných tankerů. To prostě jej na zád' zapíchnete správnou vlajku a uděláte pár změn v registraci... Turek je prostě jediný, kdo si může po Černém moři plout a může si být jistý, že na něj nikdo nemíří. Pokud se ukáže, že Ukrajincům fakt zbyl jeden terminál, tak to hodně potvrdí všechny obchodnické teorie v tomto článku. Žně jsou v plném proudu, na výsledek nebudeme čekat dlouho.

AUTOR: Vidlák

[ZDROJ](#)